

REPUBLIKA SLOVENIJA

KABINET PREDSEDNIKA VLADE

Magnetogram ni lektoriran!

**MAGNETOGRAM
POSLANSKIH VPRAŠANJ IN ODGOVOROV
PRESEDNIKA VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE JANEZA JANŠE
NA 31. REDNI SEJI DRŽAVNEGA ZBORA
(Ljubljana, 1. oktober 2007)**

PRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Prva bo poslansko vprašanje postavila mag. Majda Potrata. Izvolite gospa.

MAJDA POTRATA: Hvala za besedo. Spoštovani gospod predsednik vlade, poslanke in poslanci. Ne vem ali ste danes zjutraj poslušali poročila; najpogostejša vest je dvig cen za meso in mleko, vendar oktobrskih podražitev s tem še ni konec, tako se napovedi, da se rast življenjskih potrebščin ne bo tako hitro umirila uresničujejo in je zaskrbljenost ljudi včasih že kar ogorčenje, upravičena. Iz podatka o visoki gospodarski rasti ste, spoštovani gospod predsednik izpeljali oceno, da nam gre dobro kot še nikoli doslej. Slišati je bilo celo, da živimo v zlati dobi. Tisti, ki so opozarjali, da malo manj bleščeče podobe realnosti in zlasti naključno vprašanje kaj imajo od tega državljanke in državljani niso bili zaželeni. Ko so bili objavljeni podatki o visoki inflaciji in podražitvah je vlada skušala pomiriti javnost, da ta ne ogroža konkurenčnosti slovenskega gospodarstva, po ministrovem mnenju pa vzroka za visoko inflacijo ni iskati v javnih financah. Ekonomisti iščejo vzroke za inflacijo v različnih smereh, eni v visoki rasti življenjskih potrebščin za kar naj bi bili v glavnem zunanji vzroki, drugi v notranjih. To so pregrevanje gospodarstva in pretirana državna investicijska poraba. Zato si tudi niso enotni o odgovornosti vlade. Socialni demokrati smo prepričani, da je bila v tem mandatu sprejeta vrsta odločitev, ki je še bolj razprla škarje med revnimi in bogatimi. Število tistih, ki komaj shajajo z zaslužkom je previsoko. Tanek sloj najbogatejših pa draginje in drugih negativnih posledic siromašenja celih slojev ljudi ne občuti. Dvakrat ste zavrnili Zakon o udeležbi delavcev pri dobičku, objavljenega vladnega predloga pa še ni na obzorju. Sprejeli ste Zakon o usklajevanju socialnih transferov, ki smo mu Socialni demokrati nasprotovali, zato smo že pred koncem avgusta dali pobudo za izredno uskladitev socialnih transferov - na odgovor še čakamo. Odstotek tistih, ki imajo bodisi plače, bodisi pokojnine pod povprečjem je zaskrbljujoč, še zlasti zato, ker je tudi povprečje nizko, zato bi bilo kot možni ukrep mogoče sprejeti draginjski dodatek. Zato vas, spoštovani gospod predsednik sprašujem, s katerimi ukrepi namerava vlada omiliti negativne posledice visoke inflacije, še posebej hitre rasti cen osnovnih življenjskih potrebščin na socialni položaj vsaj najbolj prizadetih skupin prebivalstva? Hvala za odgovor.

PRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod predsednik, izvolite.

PRESEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Hvala v najprej za vprašanje. Res je, da ima Slovenija višjo inflacijo v primerjavi z drugimi državami Evropske unije, še posebej evropske monetarne unije, še zdaleč pa nimajo najvišjo inflacijo in ima najmanjšo inflacijo v primerjavi z državami članicami Evropske unije, ki imajo primerljivo gospodarsko rast. Torej, tega problema vlada niti ne podcenjuje in je naredila vse v tem času, kar je v okviru njenih pristojnosti, da bi bilo stanje boljše, vendar pa vlada, prvič, ne more vplivati na ravnanje nekaterih notranjih subjektov in tukaj je prišlo v zadnjem času do nekaterih neupravičenih podražitev, trgovci so izkoristili neko situacijo, ki je nastala po uvedbi evra, po prenehanju

obdobja dvojnega označevanja cen in situacijo v svetu, ko smo na sploh, ko je Evropa pa tudi večina svetovnih držav soočeno s slabo letino in z dvigi hrane na svetovnih trgih oziroma prehrabnih surovin, ti niso tako visoki kot so se po nekod odrazili v ocenah končnih produktov, zato je del teh povišanj bil neupravičenih, vendar to ni, treba je odkrito priznati, kakorkoli smo kritični do trgovcev, da to ni osnovni vir teh podražitev ali pa inflacijske številke v Sloveniji, osnovni razlog je predvsem v višjih cenah energentov. Trenutna cena nafte je bistveno višja od napovedi in od prognoz tako v Sloveniji kot v Evropi in cena nafte oziroma energentov v Sloveniji, ki je relativno majhno gospodarstvo, smo pa popolnoma odvisni od uvoza, od vpliva bistveno bolj na podražitve kot pa v večjih ekonomijah. Pri uporabi tistih instrumentov, ki jih vlada ima v rokah smo naredili vse, kar je možno; vlada je znižala trošarine na naftne derivate do praktično najnižje dopustne meje glede na evropsko regulativo in to je prispevalo k temu, da se je inflacija v septembru umirila. Vlada je tudi poiskala vse rezerve v smislu zmanjšanja proračunskega primanjkljaja, ki bo v letošnjem letu bistveno nižji kot pa je bil sprejet v okviru proračunskih dokumentov in na sobotni seji je vlada tudi za naslednji dve leti proračunski primanjkljaj bistveno, bistveno znižala glede na že sprejeti proračun za leto 2008 ali pa za napovedi, ki so bile danes v lanskem letu za leto 2009. Torej, težko bi našli katerokoli točko kjer vlada ni reagirala oziroma ker vlada ni uporabila instrumentov, ki jih ima na voljo. Kar se tiče vpliva inflacije na tiste, ki imajo najnižje dohodke ali pa na sploh na prebivalstvo, je potrebno poudariti, da tega podatka ni možno izvzeti iz celotnega spektra makroekonomske slike v Sloveniji, kajti podatki kažejo, da so se plače, ne samo nominalno, ampak tudi realno, tako v lanskem letu kot v prvih sedmih mesecih letošnjega leta povečale, in sicer v lanskem letu nominalno za 4,8%, realno za 2,2% in v letošnjem letu oziroma v prvih sedmih mesecih letošnjega leta nominalno za 5,9% in realno za 2,4%. Se pravi, standard ne zaostaja. Pada tudi število tistih, ki prejemajo minimalno plačo, pada število tistih, ki živijo pod pragom revščine. Slovenija je tretja in to gledano z vrha navzdol, po številu prebivalstva, ki živi pod pragom revščine. Samo dve državi imata boljši rezultat kar se tega tiče. Tako da, stanje tukaj, gledano v evropskih primerjavah ni kritično. Obstajajo, tudi zaradi tega, ker se pri nas socialne pomoči in socialni transferji usklajujejo z dvigom oziroma z rastjo cen življenjskih potrebščin.

PRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Gospod predsednik, čas je potekel. Hvala lepa. Želite dopolnitev odgovora? Izvolite.

MAJDA POTRATA: Hvala, gospod predsednik za odgovor. Ampak iz njega sledi, da prave analize vendarle še ni, čeprav jo je minister Bajuk napovedal in pravi, da kaže dobro ta analiza. Vseeno se mi zdi, da pristajate na to, da so vzroki zunanji, žito in nafta. In iz tega tudi ni mogoče razbrati, da vlada načrtuje kakšne posebne ukrepe, strateški svet pa je vladi kljub temu nekatere ukrepe priporočil. Ne gre za .../nerazumljivo/... kot je rekel eden od vaših ministrov, to je filozofija. Jaz pa govorim o ekonomiji in o statistiki. Zato bi bilo pričakovati, da vlada v resnici stori tisto, na ravni resnega problema. Poudarjam, problem je resen. Opozarjajo, da statistični podatki o revščini, ki so že nekaj časa za Slovenijo res zelo ugodni, ne odlikavajo dejanskih razmer. Da je odstotek tistih, ki so ogroženi, bistveno večji. 31% ljudi, zaposlenih dobiva samo povprečno ali nadpovprečno plačo. Torej sta dve tretjini na slabšem. Sindikati napovedujejo svojo pot reševanja in pritisk za dvig plač, tudi usklajen s stopnjo produktivnosti v posamezni panogi. Vendar ti ne morejo sami urejati stvari, potrošniki pa lahko sledimo reklamam v katerih nam veliki trgovci zatrjujejo koliko in katere proizvode puščajo že eno leto na isti ravni cen kot so to bili, pri tem pa ne povedo ali so to tisti, ki so človeku, družini, najbolj potrebni. Mislim, da bi bilo treba poiskati odgovore na vprašanja, ki so zelo resna in pričakovala bi, da bi bila tudi zaskrbljenost vlade večja.

PRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod predsednik, izvolite.

PRESEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Torej, glede na to, da je gospa poslanka dejala, da vlada ni upoštevala vseh nasvetov in izvedla vseh ukrepov, ki so ji bili svetovani, bi pričakoval, da bo navedla vsaj enega, pa ni navedla niti enega. Pričakoval bi, da bo povedano, katerega ukrepa vlada ni izvedla. Vlada je izvedla vse ukrepe, ki jih je navedel Strateški svet in ki so jih priporočali tudi drugi ekonomisti. Niti enega ni, na katerega bi pozabila. Še več, ta vlada je v treh letih tega mandata znižala javno porabo

za 3%, praktično. Naš koalicijski cilj je bil zmanjšati javno porabo v štirih letih za 2%. V treh letih smo jo znižali oziroma jo bomo ob koncu leta za 3%. Prej sploh ni bilo nikoli varčevanja pri javni porabi, zdaj je prvič znatno varčevanje. To vse vpliva na boljše pogoje gospodarjenja in tudi na večji standard. Vlada je znižala dohodnino in povprečne plače v Sloveniji bodo zaradi davčnih sprememb, ki smo jih uvedli v lanskem letu, v letošnjem letu za nekaj odstotkov višje, v povprečju za okrog 7% - tudi pri tistih, ki imajo nižje dohodke. Vlada je v tem mandatu, ko gre za socialne transferje, sprejela mnoge ukrepe, zaradi katerih socialno pomoč v bistveno večji meri dobivajo tisti, ki so je res potrebni, ne pa pavšalno, kot je bilo prej, ko so jo mnogi dobivali ne glede na dejanske potrebe, ker se stvari niso kumulativno seštevale. Vrsto ukrepov je bilo narejenih in ti ukrepi oziroma rezultati teh ukrepov se odražajo v statistiki. Vsak lahko reče, ne verjamem statistiki, vendar od leta 2004, ko je Slovenija članica Evropske unije, upošteva oziroma mora upoštevati model tega prostora tudi evropsko statistično regulativo. Naša statistika ni nič slabša od statistike drugih držav, in tu se primerjamo. In ta kaže, da se podatki oziroma da se situacija izboljšuje. Tudi nasploh me zelo čudi, da nekaterih ni skrbelo, ko je bila gospodarska rast takšna, kot je zdaj inflacija, inflacija pa takšna, kot je zdaj gospodarska rast. Zdaj je pa situacija obrnjena, pa je stvar kritična.

PRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Imate proceduralni predlog, gospa poslanka? Izvolite.

MAJDA POTRATA: V skladu z drugim odstavkom 246. člena Poslovnika predlagam, da opravimo razpravo o odgovoru predsednika vlade. Predsednik vlade je v svojem odgovoru gradil na povprečjih in na nekaterih ukrepih, ki pa imajo poleg vsega tudi negativne učinke. Očitek, da nismo predlagali ukrepov je iz trte izvit zaradi tega, ker nekatere ukrepe smo predlagali, pa nanje nismo dobili odgovora. Mnogi menijo, da je usklajevanje plač samo drobtinica v primerjavi s tistim kar bi bilo mogoče doseči z udeležbo delavcev pri dobičku. Tu ni ta vlada ničesar storila. Socialne transfere za katere pravite, da so urejeni, ni dosledna, ker s socialnimi transferji, ki so vezani na rast življenjskih potrebščin usklajujemo tudi pravice iz dela, ki bi morale biti usklajene po drugem principu, enkrat na leto se samo usklajujejo. Po UMARjevih napovedih bo gospodarska rast letos res 5,8%, ampak tudi inflacija 4.3%. Sklicevati se na to kar je bilo v preteklosti pa je najmanj kar je za tiste, ki nas hočejo popeljati v svetlo prihodnost neodgovorno zaradi tega, ker vlada si želi vladati zato, da bi izboljšala, ne zato, da bi vračala stvari na slabše ali pa se sklicevala in opravičevala s tistim kar je bilo nekoč. Zato mislim, da bi bilo treba v državnem zboru opraviti to razpravo, resno razmisliti o stvareh, ki zadevajo prebivalstvo, ki zadevajo nenazadnje tudi ministre in ministrice, saj so prisegli, da bodo ravnali za blaginjo vseh. Tisti ukrepi v okviru davčne politike, o katerih ste govorili, spoštovani gospod predsednik, pa so ugodno vplivali predvsem na bogatejše, na tiste, ki imajo manj dohodkov in ki so v povprečju nižje, pa zagotovo ne. Hvala.

PRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. O predlogu poslanke gospe Potrate, da državni zbor na naslednji seji opravi razpravo o odgovoru predsednika vlade na njegovo poslansko vprašanje bo državni zbor odločil danes v skladu s časovnim potekom seje zбора v okviru glasovanj pol ure po prekinjeni 24. točki dnevnega reda oziroma najkasneje ob 19.55 uri. Naslednji bo dr. Matej Lahovnik postavil poslansko vprašanje predsedniku vlade. Prosim.

MATEJ LAHOVNIK: Hvala lepa. Spoštovani gospod predsednik vlade! V zadnjih dneh spremljamo v medijih številne komentarje o oblikovanju logističnega holdinga v katerem naj bi poleg slovenskih podjetij Luke Koper, Intereurope in Slovenskih železnic sodeloval tudi nemški Deutsche Bahn. Zato vas sprašujem kako namerava vlada zaščititi interese slovenskega gospodarstva in zaščititi svoj vpliv v Luki Koper in tudi preostalima podjetjema, ki upravljata z javno železniško in pristaniško infrastrukturo? To vas namreč sprašujem zato, ker razumem, da je stanje na Slovenskih železnicah malodane v katastrofalnem stanju in da tudi imenovanje dveh državnih sekretarjev v Nadzorni svet Slovenskih železnic ni pomagalo k rešitvi, ampak je očitno samo problematiko na Slovenskih železnicah še bolj zapletlo. Ampak, na eni strani imamo možen vstop strateškega partnerja, ki se sedaj pojavlja Deutsche Bahn, na drugi strani pa obstaja dejstvo, da je Luka Koper naravni monopol, ki se v ekonomski teoriji ne privatizira in drugič, da v slovenski holding ne vstopa katerokoli podjetje, temveč državno podjetje

Deutsche Bahn in torej tukaj ne gre samo za to, da bomo usodo mnogih slovenskih podjetij, ki so odvisna od transportno-logističnih storitev prepustili nekemu tujemu podjetju, ampak v bistvu vstopa v holding s tem tudi tuja država in tuja politika. Zato bi vas vprašal, zakaj v primeru iskanja strateškega partnerja ni bilo javnega razpisa, zakaj je potekala cela vrsta skritih sestankov na tajnih lokacijah v zvezi z vstopom Deutsche Bahna v ta logistični holding, zakaj v skupino, ki se je na slovenski strani pogovarjala o vstopu Deutsche Bahna v holding ni bil vključen noben strokovnjak s področja javno-zasebnega partnerstva, niti ekonomske niti pravne stroke in zakaj ni bila izdelana ustrezna študija izvedljivosti, ki bi bila podlaga za takšno povezavo? Zanima me tudi posebej to, kako to, da ste se ravno začeli pogajati z Deutsche Bahnom, ki je v 100% v državni lasti in pridemo do nekega paradoksalnega sklepa, da se slovenska država umika iz slovenske javne infrastrukture s privatizacijo tako, da namesto slovenske politike vstopa v gospodarstvo nemška politika. Sprašujem vas, nenazadnje tudi zato, ker sami zelo dobro veste, da je to vprašanje izjemno aktualno in da ste nenazadnje tudi na srečanjih, ki ste jih imeli v zadnjem času z nekaterimi predsedniki vlad o tem govorili in tudi Romano Prodi je odreagirjal in dal svojo pobudo in tudi nemška kanclerka Merkel je odreagirjala zato me zanima kako boste vi zaščitili strateške interese slovenskega gospodarstva. Hvala.

PRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod predsednik izvolite.

PRESEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Torej, hvala za vprašanje. Vlada zagotovo ne namerava strateških interesov slovenskega gospodarstva, logistike in Slovenskih železnic ščititi na ta način, kot se je to delalo doslej, ko so železnice propadale, hitrost vlakov na Slovenskih železnicah je ostajala enaka času iz Avstro-ogrske in izgube so se kopičile. To je bil način zaščite slovenskega gospodarstva doslej v 15-ih letih in temu je bilo treba narediti konec. Ta vlada je prav, ki se je resno spopadla s tem problemom, to se vidi tudi iz proračunskih postavk. Se pravi iz sredstev, ki se namenjujejo za odpravo teh težav in tudi iz naporov, ki jih vlagamo v to, da problem dolgoročno rešimo. Za razliko od tega, kar je marsikje pisalo in kar ste tudi vi deloma povzemali, Vlada Republike Slovenije ne prodaja slovenskih transportno logističnih podjetij. Nikjer ni bilo te najave, nikjer ni bilo takšnih pogovorov. Morda je to kje prebral, ker si je to tako želel, vendar tukaj ne gre za prodajo, kakršna je bila prodaja Koprške banke v preteklosti ali pa Leka, ampak gre enostavno za iskanje partnerja za ustanovitev skupnega podjetja. Glede na spremenjeno geostrateško situacijo v Evropi po vstopu Slovenije v Evropsko unijo, v schengenski prostor. Po obvezah, ki smo jih sprejeli, kar se tiče dveh ključnih evropskih koridorjev, ki gresta tudi čez Slovenijo, so nekateri koraki, ki so pred nami neizogibni. Slovenija mora modernizirati železniško omrežje in iščemo najboljšo, najučinkovitejšo in seveda za slovenske davkoplačevalske najcenejšo varianto, preko katere bomo to naredili. Vendar ne z namenom, da Slovenija ali pa da slovenska država izgubi vpliv na strateške odločitve, ko gre za železniško infrastrukturo. Zato se ta infrastruktura ne prodaja, išče se partnerja za skupni logistični holding, kjer bodo veljala natančna pravila in kjer bomo partnerja na koncu izbrali na podlagi javnega razpisa. O tem, da iščemo partnerja se ve, potencialnih partnerjev v Evropi, ki bi bili sposobni stopiti v ta projekt ni nešteto, jih je nekaj. Kontakti so bili praktično z vsemi, ki so zainteresirani, najbolj resen interes pa so pokazale nemške železnice, zato smo se z njimi oziroma so se kolegi z njimi tudi največ pogovarjali. Ampak je bilo že na samem začetku povedano, da kakšen je strateški interes države in da bo na koncu do odločitve prišlo na podlagi javnega razpisa, kjer bodo imeli vsi, ki bodo zainteresirani, seveda enake pogoje sodelovanja. Eden od temeljnih pogojev, poleg tega, da Slovenija ohrani strateški vpliv na železniško infrastrukturo, pa so tudi investicijska vlaganja v modernizacijo in tukaj je računica zelo preprosta. Kolikor želimo v času, ki je potreben, tudi zaradi izpolnjevanja evropskih obvez, glede na to, da se v železniško infrastrukturo ni nič vlagalo, leta in leta, glede na to, da še vedno Slovenija odplačuje kredite za prvi tir Koper-Divača. Še vedno plačujemo kredite za izgradnjo prvega tira pred 40 leti na relaciji Koper-Divača. Da se ni nič naredilo tukaj, je logika zelo preprosta: ali bomo praktično zamrznili vse druge investicije, ne zgradili nobene nove šole, nobene fakultete, nobene državne ceste in ves denar dali za železniško infrastrukturo - dvomim, da je kdo v tem parlamentu, ki bi za to glasoval -, ali pa bomo iskali partnerja, kjer bomo na podlagi skupnih interesov v tem skupnem podjetju združili sredstva. Logika je zelo preprosta, na koncu bo odločitev pred vami, ker gre za strateški projekt, in vsak bo lahko sodeloval pri njej.

PREDSEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Želite dopolnitev odgovora? Izvolite, gospod Lahovnik.

MATEJ LAHOVNIK: Najprej, jaz sem posebej izpostavil, da se je v zadnjih dveh letih stanje na železnicah še poslabšalo. In glede na to, da sta bila dva državna sekretarja v nadzornem svetu, velik del tega obdobja pa je Slovenske železnice vodil zdaj že na srečo bivši župan Škofljice, sem tudi sam bil nad tem večkrat zaskrbljen in sem na to opozarjal. Seveda me veseli, da je vlada tu spremenila koncept, to celo pozdravljam. V marsičem se strinjam s tem, kar ste povedali, da je treba iskati tudi tuje strateške partnerje pri modernizaciji železniške infrastrukture. Ampak nekako se bojim, da niste uspeli odgovoriti na moja vprašanja, ki sem jih postavil. Vprašal sem, zakaj že v tej fazi ni bilo vsaj javnega mednarodnega razpisa, bodisi poizvedbe o strateških partnerjih, in se to dela na tajen način. Vprašal sem, zakaj skriti sestanki na tajnih lokacijah. Mediji so nenazadnje posneli predstavnike Deutsche Bahna na Brdu pri Kranju in ni nobena skrivnost, da opravljajo analizo stanja na Slovenskih železnicah vsaj že od spomladi dalje. In posebej sem vas vprašal, in vas res prosim, da mi odgovorite, zakaj v skupino, ki se pogaja s predstavniki Deutsche Bahna in s potencialnimi drugimi investitorji, niso vključeni slovenski strokovnjaki s področja javno-zasebnega partnerstva. Če boste želeli, jih bom tudi sam nekaj predlagal. Zanima me, zakaj ni bila izvedena nobena študija izvedljivosti, ki je osnova za tako velike projekte. In vprašal sem tudi, zakaj se slovenska država umika na ta način iz gospodarstva, da odstopa ravno podjetje, ki je v 100% državni lasti. Drugače pa, seveda, podpiram, da se stanje izboljša. Menim, da je cilj in namen pravi, da je pa metoda in način tega postopka zelo slab. In bojim se, da bo lahko na koncu izplen takšen, da dobimo v obliki Deutsche Bahna nekakšnega trojanskega konja, ki lahko naredi več škode slovenskemu gospodarstvu kot pa koristi. Hvala.

PREDSEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod predsednik, izvolite.

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Torej, Deutsche Bahn je drugi največji svetovni logistični servis, po učinkovitosti in po dohodku med prvimi; kakšna je lastniška sestava, je tu manj pomembno. Mi si želimo dobrega in kredibilnega partnerja, ni pa nikjer rečeno, da bo to ta. Zaenkrat je ta partner v teh začetnih fazah pokazal največ interesa. V našem interesu je, da enak interes pokažejo tudi drugi, da je na koncu konkurenca in da se Slovenija najbolje tu izpogaja. Objaviti razpis prej, preden so sploh določene osnovne stvari razčiščene, nima smisla, razpis bo objavljen potem, ko bodo vse te stvari zagotovljene in so te študije, ki jih naštevate do konca narejene. Ne vem tudi od kje informacija, da strokovnjaki za javno-zasebno partnerstvo tukaj ne sodelujejo, ne vem. Morda se ne hvalijo vsak dan tako kot se nekateri drugi, ampak sodelujejo in bodo sodelovali do konca in ker gre za tako velik projekt, da se ga ne da dogovoriti na kakšnih tajnih lokacijah, gre pa za delovne sestanke, kjer se izmenjujejo informacije in kjer ljudje ne morejo odgovarjati na vprašanja kot so; za kakšno ceno, kdaj in kje boste kaj prodali, še posebej, če ne gre za prodajo in je zelo nenavadno, da se na začetku nekega projekta, ki je v skupnem interesu te države zadevo skuša diskreditirati. Stanje po dveh letih ali po treh letih tega mandata na Slovenskih železnicah je ponekod slabše iz enostavnega razloga, ker je vse infrastruktura v treh letih še tri leta starejša in na 100 let podlage so dodana še tri leta zastarevanja, ker ni bilo možno na enkrat združiti nekaj milijard evrov in iti v te projekte in jih tudi ni možno. Za obnovo Slovenskih železnic rabimo bistveno več sredstev kot jih je Slovenija porabila ali kot jih bo plačala za izgradnjo avtocestnega križa. Veste sami koliko časa se je to delalo oziroma koliko časa se je delalo, kolikokrat je slovenski parlament odločal o nacionalnih programih in o teh sredstvih. Če kdo misli, da to lahko naredimo kar tako čez noč, z enim proračunskim amandmajem, se moti. To je zahteven projekt, jaz sem vesel, da smo vam ga odstopili in me čudijo protesti nekaterih političnih strank in sindikatov, ki so očitno koordinirani, ki izražajo zaskrbljenost za delovna mesta na železnicah in v luki, če bo prišlo do realizacije tega projekta. Moralo bi nas skrbeti kaj bo z delovnimi mesti, če ne bodo realizirani projekti v tem obsegu. To bi nas moralo skrbeti.

PREDSEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Proceduralni predlog. Izvolite, gospod Lahovnik.

MATEJ LAHOVNIK: V skladu s poslovníkom predlagam javno razpravo o odgovoru predsednika vlade, to pa utemeljujem s tem, ker očitno obstaja cela vrsta informacij, ki tem državnem zboru niso dostopna in menim, da bi imel na takšen način tudi možnost pojasniti vse tiste vidike o katerih sem tudi spraševal, predvsem to utemeljujem tudi s tem, da je nenazadnje italijanski predsednik vlade gospod Romano Prodi takoj odreaģiral in dal pobudo za združevanje jadranskih pristanišč, ker je očitno pokazal, da ima Italija zelo jasno izražen strateški interes, tudi nemška vlada ima zelo jasno oblikovano stališče glede njenih strateških interesov v našem delu Jadrana in menim, da je prav, da pred tako pomembno odločitvijo kot je privatizacija ključnih slovenskih podjetij, ki bodo tvorila logistični holding Intereuropa, Luka Koper in železniške infrastrukture, pride do razprave tudi v tem državnem zboru, predvsem pa bi si samo želel enkrat izvedeti, kdo so tisti strokovnjaki s področja javno zasebnega partnerstva, ker me dejansko skrbi, ker menim sam, da moramo ob tako pomembnih projektih in ta projekt posodobitve železniške infrastrukture je vreden 9 milijard evrov, da mora Slovenija sestaviti najboljšo ekipo strokovnjakov. Po mojih informacijah, jaz sem se mnogimi pogovarjal, tudi mi je znano stališče dr. Mraka, da ni član te skupine in še mnogi drugi. Vem pa, da je vodja te skupine državni sekretar Šircelj, ki se že tako nesrečno in nespretno pogovarja z Američani o izgradnji igralnice na področju Nove Gorice. In jaz si res ne bi želel, da se še enkrat ponovi ta nesrečna zgodba z iskanjem tujih partnerjev, ki smo jim priča na področju igralništva, ker na koncu bomo lahko rekli, da smo vse skupaj zaigrali. In zaigrali samo zato, ker nismo sestavili najboljših strokovnjakov, ki jih imamo. In tukaj še enkrat poudarjam, ne gre za koncept, pač pa zanima me tehnika izvedbe. Predvsem pa si želim preglednost. Ker za enkrat še verjamem, da nihče ne skriva, in da razne govorice, ki se pojavljajo s tem v zvezi, ne držijo. Zato vas vljudno prosim, da se o tem tudi ustrezno glasuje in verjamem, da bodo tudi koalicijski poslanci izrazili interes po javni razpravi.

PRESEDENIK FRANCE CUKJATI: Hvala. O predlogu poslanci gospoda Lahovnika, da državni zbor na naslednji seji opravi razpravo o odgovoru predsednika vlade na njegovo poslansko vprašanje, bo državni zbor odločil danes v skladu s časovnim potekom seje zbora v okviru glasovanj. Gospod Zmago Jelinčič bo naslednji, ki bo postavil poslansko vprašanje predsedniku vlade. Izvolite.

ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI: Hvala lepa, gospod predsednik. Spoštovani gospod premier! Mene zanima kakšen je odnos Vlade Republike Slovenije do Hrvaške, ko v zadnjem času, pa že nekaj časa vidimo, da Slovenija, slovenska vlada daje Hrvaški popolno odvezo nad zgodovinskim dejstvom, da je bila v drugi svetovni vojni na nacistični strani, da je agresivno posegala po slovenskem ozemlju, da so slovenski državljani bili masakrirani in pobijani po hrvaških taboriščih, in da se je ta zadeva nadaljevala po tako imenovano osamosvojitvi Hrvaške, ko je takratni predsednik Tuđman povedal, da gre za nadaljevanje, da gre za državno kontinuiteto sedanje Hrvaške, ki se vleče iz prej še nezavisne države Hrvaške. V zadnjem času je vaša naklonjenost pristopanju Srbije k evropskim integracijam hvalevredna in odlična, pa vendar ti argumenti evro naklonjenosti Srbiji se takoj zrušijo ob tem, ko se nekritično vpeljuje v Evropsko unijo Hrvaška in njene čudne manire ob poseganju po slovenskem ozemlju. Prepričan sem, da je nujno potrebno izvesti mirovno konferenco o nekdanji Jugoslaviji ter edino na ta način definirati meje in rešiti mejna vprašanja med Hrvaško in Slovenijo. Poleg tega pa tudi med Hrvaško in Srbijo, Hrvaško in Črno goro ter Hrvaško in Bosno in Hercegovino. To je edini garant miru. Evropa je obljubila v začetku 90. let to mirovno konferenco, ki pa je ni izpeljala. In vemo, da če na koncu vojne ni mirovne konference, to pomeni, da vojna ni končana. In bojim se, da z neselektivnim vstopom Hrvaške v Evropsko unijo se bodo spopadi na področju Balkana zopet začeli in razplamteli, najprej na Kosovu, potem v Republiki Srbski, širše v Bosni, v Sandžaku in tako naprej. Hrvaška ni imela svoje Nürnberga, ni se denacificirala in to je potrebno narediti tudi na ta način, da slovenska vlada pred Evropo pokaže svoje zahteve in tudi v okviru zgodovinske podkomisije v pravni komisiji zahteva, da se izvede mirovna konferenca o bivši Jugoslaviji. Sprašujem vas, ali nameravate odprti na evropskem nivoju ta vprašanja in jih postaviti evropskim politikom, ki so v veliki meri podkupljeni s strani hrvaške, seveda pa obvezno na škodo Slovenije. Hvala lepa.

PRESEDENIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod predsednik, izvolite.

PRESEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Hvala za vprašanje. Konferenca o bivši Jugoslaviji je bila izvedena. Slovenija je bila z rezultati te konference zadovoljna. Sprejeto je bilo stališče gospoda Badinterja, v katerem v nasprotju z obtožbami, ki so bile takrat kar pogosto v zraku, Jugoslavija ni razpadla zaradi odcepitev od posamičnih bivših republik, ampak je enostavno Slovenija nastala takrat, ko je Jugoslavija razpadla, zaradi globljih vzrokov. Rezultati te konference so, ko gre za ključna državna vprašanja opredmeteni tudi v naši ustavni odločitvi, v temeljni ustavni listini, kjer smo izhajali iz enakega izhodišča in sicer, da je meja med dvema bivšima republikama nekdanje Jugoslavije med Slovenijo in Hrvaško, tam, kjer je bila oziroma da je meja med novima državama tam, kjer je bila meja med dvema bivšima republikama. In to izhodišče je vzeto tudi za osnovo Brionske izjave podpisane leta 2005 in to izhodišče je tudi izhodišče Slovenije v vseh naporih, da se to vprašanje, ko gre za določitev mikrolokacije meje dokončno reši. Tako, da vlada ne bo predlagala neke nove konference o Jugoslaviji. Bili so še posamični dogodki kasneje, ki jih lahko štejemo v to kategorijo mirovnih konferenc, kot so bili recimo Daytonski sporazumi, vendar se niso ukvarjali s Slovenijo, ampak z drugimi deli bivše Jugoslavije. Skratka, ne vidimo smisla v tem, da bi sklicevali ali pa predlagali nove mirovne konference. Tu je nemogoče, da bi Slovenija v letu 2007 odnos do drugih držav ali pa do sosednjih držav gradila na nekih zgodovinskih reminiscencah, na preštevanju, kdo je bil kje v svetovnih vojnah. Če bi to vzeli za izhodišče, potem verjetno ne bi bili v zavezništvu skupaj z Nemčijo, Italijo, pa tudi Madžarsko, tako v Evropski uniji kot v Natu. Tako da so v Evropi te stvari popolnoma jasne. Ko gre pa za odnos Slovenije do Hrvaške kot kandidatke za Evropsko unijo, pa je, prvič, odnos Slovenije pozitiven, ne samo do Hrvaške, ampak tudi do drugih kandidat, ki si želijo članstva in ki so za to pripravljene izpolniti potrebne kriterije, tako kot jih je morala izpolniti tudi Slovenija. Hrvaška je začela pogajanja, manjše število poglavljev je zaprla, večji del jo še čaka. Pri zapiranju nekaterih poglavljev je z uvajanjem ali pa sprejemanjem evropskih standardov naredila korake naprej tudi, ko gre za reševanje nekaterih vprašanj, ki so v tem sklopu bilateralno odprta ali pa so bila odprta za Slovenijo. Dve takšni vprašanji lahko navedemo v tej pozitivni bilanci, eno je odpiranje trga nepremičnin tudi za državljane Republike Slovenije in drugo je sprejemanje zakonodaje o skladu za razgradnjo jedrske elektrarne Krško. Torej, tu je še kar nekaj poti za prehoditi in Slovenija bo imela načelna stališča. Skratka, gre za izpolnjevanje evropskih standardov, evropskih kriterijev in ne za to, da najprej pogledamo, katero ime je za kandidatko in se v skladu s tem obnašamo; takšno obnašanje bi bilo tudi z evropskega vidika neverodostojno. Treba je tudi vedeti, da je Hrvaška eden od naših najpomembnejših gospodarskih partnerjev. Blagovna menjava v lanskem letu je znašala preko 2 milijardi evrov in se povečuje. Tu so interesi gospodarstva na obeh straneh in neki normalni pogoji za gospodarsko sodelovanje so tu potrebni. Torej, to je še eden dodatnih razlogov za pozitivno stališče do vključevanja Hrvaške v Evropsko unijo.

PRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Želite dopolnitev odgovora? Izvolite, gospod Jelinčič.

ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI: Hvala lepa. Predsednik je izrekel kar nekaj netočnosti v svojem odgovoru. Prvič, nikoli ni bila izvršena mirovna konferenca. Gre za Ruplovo tezo, ki pa je nesmiselna in je popolnoma v navzkrižju z mednarodnim pravom ter uzancami, ki tam stojijo. Badinter je bila ad hoc komisija, začasna, ki je imela omejen rok trajanja in ni bila nikakršna mirovna konferenca. Povedati je treba tudi, da meja med Hrvaško in Slovenijo nikoli v zgodovini bivše SFRJ ni bila določena z nobenim sporazumom, šlo je za nekakšne komunistične dogovore. In zanimivo je, da je po letu 1974, z novo ustavo, kjer je vsaka republika dobila status države, Hrvaška spreminjala ozemeljske pozicije napram Sloveniji, na škodo Slovenije seveda. Treba je tudi povedati, da je Nemčija po drugi svetovni vojni plačala svoj dolg, Hrvaška ga ni plačala in celotna Evropa je zgrajena na protifašističnem in proti nacističnem boju, ki ga mi enostavno odpuščamo Hrvatom. Gospodarska menjava se seveda veča s Hrvaško, na žalost zaradi tega, ker je vedno več slovenskih turistov na Hrvaškem in ne zaradi drugega. Odnos Slovenije do Hrvaške pa lepo kaže, recimo tudi nota Ministrstva za zunanje zadeve N-25/05 z dne 25.01.2005, ki govori o tem, da je Mejni prehod Hotiza na hrvaškem teritoriju in to so te napake in grozljive napake, ki Slovencem režejo domovino, ki nam krajšajo in manjšajo Slovenijo in se ne dogaja tisto, kar smo pričakovali, da ta vlada ne bo podlegala Hrvatom.

PRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod predsednik izvolite.

PRESEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Torej, drži ugotovitev, da je bilo od leta 1991 pri urejanju odnosov med Slovenijo in Hrvaško, ali pa na tem področju nasploh, s strani sosednje države, narejenih veliko enostranskih korakov. Drži tudi, da so nekateri ostali brez ustreznega odgovora. V času, ko so bili narejeni. Drži pa tudi, da nobeden od takšnih korakov, čeprav jih je bilo v tem mandatu nekoliko manj, v času mandata te vlade ni ostal brez odgovorov, niti en tak korak ni ostal brez ustrezne reakcije ali odgovora in stanje se tukaj zagotovo ni poslabšalo. Še več, z Brionsko izjavo, ki je bila podpisana in ki velja; noben ni odstopil od nje; leta 2005 so bili vsi ti koraki soglasno, soglasno z vidika morebitne prednosti pri doseganju boljšega položaja pri dokončnem urejanju statusa meje izničeni. Kajti, leta 2005 je vlada sosednje države ponovno potrdila, da je izhodišče za dokončno določitev mejnega vprašanja med Slovenijo in Hrvaško stanje na dan 25.6.1991, kar pomeni, da nič, kar je bilo v tem času narejeno ne more vplivati v korist tistega, ki je delal enostranske korake, ko bo šlo za dokončno odločanje. To je popolnoma jasno. Skratka, ne samo, da v tem mandatu nismo nobenega enostranskega koraka pustili brez odgovora, z Brionsko izjavo smo tudi tiste korake, ki so bili narejeni prej, nevtralizirali.

PRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Naslednji... Imate proceduralni predlog? Izvolite, gospod Jelinčič.

ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI: Hvala lepa gospod predsednik. V skladu z drugim odstavkom 246. člena Pravilnika, bi prosil, da danes državni zbor glasuje o tem, da se o odgovoru predsednika vlade opravi široka razprava. Mislim, da je to pomembno vprašanje, kajti izgubljam slovensko ozemlje. Slovenija je izgubila zaradi "bedastih" potez nekdanje politike 2/3 nacionalnega ozemlja in bojim se, da ga bomo izgubili še nekaj, še posebej, ko je v naši pravni komisiji vodja gospod Miha Pogačnik, ki je 1996. leta govoril, da Slovenija nima izhoda na odprto morje in se bojim, da ta gospod ne bo zmožl težje, in da bo podlegal raznim usmeritvam ali pa čemu drugemu pri svojem odločanju in svojem strokovnem delu o katerem pa vedno bolj dvomim, glede na podatke, ki jih dobivam in glede na njegove tekste, ki jih berem. Res je, da je sedanja vlada vedno reagirala na Hrvaške agresivne posege in zato ji vsaka čast, tudi za Brionsko izjavo. Vendar gre tukaj za dve različici. Ena je »de iure« druga je »de facto«. De jure smo mi reagirali, »de facto« Hrvatje ostajajo na svojih pozicijah in še vedno agresivno posegajo po slovenskem ozemlju, pravzaprav vedno bolj. S svojimi podkupovanji posegajo tudi v evropski politični prostor in si tam pridobivajo svoje zaveznike. Zanimivo je, da vaja Nato Pakta, ki se je začela danes in bo trajala dvanajst dni, ne vsebuje slovenskih vojaških sil, kar je zelo zanimivo, saj gre vendar za sosednjo državo in med dvanajstimi državami, ki so na tej vaji, bi zagotovo morala biti tudi Slovenija. Predlagal bi pa vsaj nekaj in mislim, da o tem moramo tudi razpravljati, da v okviru pravne komisije mora najprej zgodovinska podkomisija določiti svoja izhodišča in dejstva, kajti ne smemo pozabiti tudi na 19. člen krfskega sporazuma ob prvem združevanju Slovenije v skupno kraljevino SHS, ko je bilo takrat določeno, da je Jadransko morje lastnina vseh narodov, ki vstopajo v skupno državo, ne pa tako kot danes, ko si je Hrvaška prilastila kompletno jadransko morje, praktično. Zato sodim, da bo državni zbor presodil o tem in odprl široko razpravo. Konec koncev lahko jo tudi zapremo za javnost. Hvala lepa.

PRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. O predlogu poslanca gospoda Jelinčiča, da državni zbor na naslednji seji opravi razpravo o odgovoru predsednika vlade na njegovo poslansko vprašanje, bo državni zbor odločil danes v skladu s časovnim potekom seje zbora v okviru glasovanj. Kot zadnji bo poslansko vprašanje predsedniku vlade postavil gospod Jakob Presečnik. Prosim.

JAKOB PRESEČNIK: Hvala lepa, gospod predsednik. Spoštovani gospod predsednik vlade. Pred dvema tednoma je velik del Slovenije prizadelo močno neurje, ki je povzročilo veliko materialno škodo in na žalost terjalo tudi šest človeških življenj. Po do slej znanih podatkih škoda presega 200 milijonov evrov, še posebej velika škoda je na vodotokih in prometni ter komunalni infrastrukturi, ter posledično v gospodarskih družbah, ter stanovanjskih in javnih objektih. Vlada se je hitro in s konkretnimi ukrepi odzvala na nastalo situacija ter v sodelovanju z lokalnimi skupnostmi nemudoma pristopila k reševanju

nastalih izrednih razmer. Omeniti in pohvaliti velja tudi vse druge institucije, gasilce, Slovensko vojsko, štabe civilne zaščite in civilno prebivalstvo, ki so in še delujejo na odpravi posledic in varovanju ljudi ter premoženju. Spoštovani, gospod predsednik, prosil bi vas, da nas bolj podrobno seznanite z aktivnostmi in ukrepi, ki jih je vlada sprejela za pomoč prizadetim v ujmi in za normalizacijo življenja na prizadetih območjih, s poudarkom na razmisleku o večjih vlaganjih v urejanje vodotokov, ki so bila tako rekoč po letu 1990 zapostavljena. Hvala lepa.

PRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod predsednik, izvolite.

PRESEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Hvala za vprašanje. Najprej morda odgovor na ta zadnji del, ko gre za urejanje vodotokov. Najprej odgovor za vnaprej, vlada je v soboto, ko je opravila proračunsko razpravo namenila znatna dodatna proračunska sredstva za naslednja leta za urejanje vodotokov. In glede na obseg problema bo seveda verjetno enak delež treba ohranjati vsaj nekaj časa tudi, še tudi po letu 2009. Drugi del odgovora na ta del vprašanja je za nazaj. Ob tej zadnji ujmi se je pokazalo ne samo tisto, kar morda ni bilo dovolj dobro narejeno ali pa, kjer ni bilo narejena regulacija na vodotokih, ampak se je pokazalo, da tam, kjer je bilo to narejeno ali pa kjer je bilo dobro narejeno, se je škoda dala, ne govorim zdaj za Železnike, kjer je ujma preseгла vse okvire, ampak predvsem za celjsko območje, se je škoda dala bodisi preprečiti, bodisi ponekod omiliti. Kar seveda pomeni, da je vlaganje v urejanje na pravi strokovni način smiselno in zaradi tega se je vlada, tudi na podlagi te neposredne izkušnje, v soboto odzvala s prerazporeditvijo znatnih proračunskih sredstev za urejanje vodotokov, še predvsem hudournikov v naslednjih dveh proračunih. Glede reakcije in sanacije škode pa mislim, da je vlada celovito ocenila problem in poiskala in izvedla vse ukrepe, ki so možni. Prvič se je takšna katastrofa ali naravna nesreča večjega obsega zgodila v času, ko je Slovenija članica Evropske unije, zato so prvič na voljo tudi nekateri instrumenti iz teh okvirov. Tako da glede na ocenjen obseg škode Slovenija računa tudi na delno povračilo iz Evropskega solidarnostnega sklada, za kar se ustrezna dokumentacija pripravlja. Možni viri pridobivanja evropskih sredstev so tudi v kohezijskem skladu. Kohezijska sredstva iz operativnega programa področja poplavnne varnosti omogočajo ob določeni fleksibilnosti možnost črpanja že v naslednjem letu, in sicer gre tu za vir za leto 2008 tam nekje do 10 milijonov evrov. Za obnovo poškodovane infrastrukture so možni tudi krediti iz Evropske investicijske banke. Se pravi, prvič bo možno računati na del sredstev za odpravo posledic te ujme tudi iz virov izven Slovenije. Vlada je ob treh razpravah o odpravi posledic tudi poiskala ali pa predvidela, ker vseh še ni bilo možno poiskati, možna sredstva in vire že iz letošnjega proračuna, iz rezerv, ki jih bomo nabrali že letos. Tako da vsaj del stroškov za odpravo teh posledic ne bo bremenil proračunske porabe v naslednjih dveh letih, za del bo pač to potrebno. Ob tej ujmi se je izkazalo tudi, da v Sloveniji obstaja relativno učinkovit sistem varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami. Vendar pa je treba poleg tega, da ugotovimo učinkovitost tega sistema, pohvaliti tudi številne prostovoljce, predvsem okrog 4.000, več kot 4.000 prostovoljnih gasilcev se je vključilo prostovoljno v odpravljanje posledic, preko 1.500 pripadnikov Slovenske vojske, pa tudi na stotine državljanek in državljanov, ki so tja prišli izključno iz nekega notranjega klica solidarnosti in zbrali tudi velik obseg humanitarne pomoči. To pomeni, da Slovenija, če pravilno pristopi k odpravljanju posledic tudi večjih nesreč takšnega obsega, lahko deluje učinkovito in posledice relativno hitro sanira.

PRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. S tem prekinjam to točko dnevnega reda. Predsedniku vlade se zahvaljujem za podane odgovore.